

Sygn. akt I 1 Co 2795/23

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2024 r.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie I Wydział Cywilny
Seksja ds. Egzekucyjnych w osobie Anny Jurewicz-Niemiec
po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2024 r.
na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku wierzyciela **GPM Vindexus Niestandaryzowany Fundusz
Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności z siedzibą w Warszawie**
przeciwko dłużnikowi **Renacie Rem-Czosnyka**
o egzekucję
w przedmiocie skargi pełnomocnika wierzyciela na postanowienie Komornika
Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Marcina Dubis z dnia 27 października
2023 r. w sprawie sygn. akt Km 1549/17
postanawia :

- I. oddalić skargę,
- II. kosztami postępowania skargowego obciążyć wierzyciela.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 10 listopada 2023 r. pełnomocnik wierzyciela wniósł skargę na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Marcina Dubis z dnia 27 października 2023 r. w sprawie sygn. akt Km 1549/17 o umorzeniu postępowania i obciążeniu wierzyciela kosztami.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przedwczesne umorzenie postępowania egzekucyjnego, a w konsekwencji niesłusznego obciążenia wierzyciela opłatą stosunkową. Wierzyciel wniósł o uchylenie postanowienia w całości.

Na oryginale właściwe podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak

W uzasadnieniu podniósł, że komornik sądowy błędnie umorzył postępowanie egzekucyjne stwierdzając bezczynność wierzyciela, w sytuacji gdy wierzyciel informował komornika o toczących się postępowaniach spadkowych i zamiarze podjęcia postępowania po wydaniu prawomocnego postanowienia ze stwierdzeniem nabycia spadku. Według wiedzy wierzyciela takie orzeczenie jeszcze nie zostało wydane. Pełnomocnik wierzyciela podkreślił, że wierzyciel nie pozostawał bezczynny, a od momentu śmierci dłużnika podjął szereg czynności służących ustaleniu następców prawnych zmarłego dłużnika. Kilkakrotnie kierował zapytania do sądu spadku o udzielenie informacji czy po zmarłym toczyło się postępowanie spadkowe lub czy złożono oświadczenia w przedmiocie przyjęcia bądź odrzucenia spadku. Wierzyciel skierował także wniosek o dopuszczenie do udziału w sprawie XI NS 165/22, który został odrzucony. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że postępowanie spadkowe XI Ns 165/22 nie zostało zakończone z data 15 marca 2023 r., na którą powołuje się komornik sądowy. Wierzyciel informował komornika o dokonywanych czynnościach w sądzie spadku, które zmierzały do ustalenia spadkobierców zmarłego dłużnika i były niewątpliwie niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W konsekwencji działania komornika sądowego były przedwczesne, a postanowienie o umorzeniu postępowania wraz z ustaleniem kosztów winno zostać uchylone.

W odpowiedzi na skargę komornik sądowy wniósł o jej oddalenie.

Referendarz sądowy ustalił, co następuje:

W sprawie Km 1549/17 wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 2 października 2017 r. na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 15 maja 2017 r. sygn. akt VI Nc-e 251283/17, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Komornik sądowy wszczął postępowanie egzekucyjne, a w toku przeprowadzanych czynności powziął informację o zgonie dłużnika w dniu 8 kwietnia 2021 r.

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2021 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Marcin Dubis zawiesił postępowanie egzekucyjne z uwagi

na śmierć dłużnika. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi wierzyciela dnia 2 lipca 2021 r.

Pismem z dnia 20 października 2021 r. pełnomocnik wierzyciela poinformował komornika sądowego, że złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku. Na potwierdzenie dołączył odpis wniosku z dnia 8 października 2021 r.

Wnioskiem z dnia 5 sierpnia 2022 r. wierzyciel zwrócił się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie z zapytaniem o ustalenie czy toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej Renacie Rem-Czosnyka. W odpowiedzi z tut. Sądu z dnia 13 września 2022 r. pełnomocnik wierzyciela uzyskał informacje o toczących się postępowaniach spadkowych wraz z ich sygnaturami.

Wnioskiem z dnia 12 października 2022 r. pełnomocnik wierzyciela zwrócił się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny o wyrażenie zgody na wstąpienie do sprawy XI Ns 165/22 w charakterze uczestnika postępowania. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 21 października 2022 r. sygn. akt XI Ns 165/22 odmówiono dopuszczenia do udziału w sprawie wierzycielowi.

Wnioskiem z dnia 22 grudnia 2022 r. wierzyciel zwrócił się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie z zapytaniem o ustalenie czy toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej Renacie Rem-Czosnyka. W odpowiedzi z tut. Sądu z dnia 6 kwietnia 2023 r. pełnomocnik wierzyciela został poinformowany o postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej pod sygn. akt XI Ns 165/22.

Pismem z dnia 9 marca 2023 r. komornik sądowy dokonał wysłuchania wierzyciela w przedmiocie ustalenia spadkobierców zmarłego dłużnika, pouczając o konsekwencjach braku odpowiedzi.

Pismem z dnia 22 marca 2023 r. pełnomocnik wierzyciela przedłożył pismo z Sądu Rejonowego w Rzeszowie I Wydział Cywilny z dnia 13 września 2022 r. informujące o postępowaniach toczących się w stosunku do zmarłej Renaty Rem-Czosnyka.

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Marcin Dubis zwrócił się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie o wydanie odpisu postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłej dłużniczce.

W odpowiedzi na powyższe wydano komornikowi odpis Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 7 marca 2023 r. sygn. akt XI Ns 165/22 w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłej Renacie Rem- Czosnyka, wraz ze stwierdzeniem jego prawomocności z dniem 15 marca 2023 r.

Postanowieniem komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Marcina Dubis z dnia 27 października 2023 r. organ egzekucyjny postępowanie umorzył na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. (pkt 1). W pkt 2 postanowienia ustalił koszty postępowania na kwotę 1231,20 zł i obciążył nimi w części 975,00 zł wierzyciela- art. 29 ust. 1 u.k.k. W pkt 3 stwierdził, że koszty powyższe zostały wyegzekwowane od dłużnika do kwoty 224,44 zł oraz nie zostały pokryte do wysokości 1006,76 zł, na które składają się: opłata stosunkowa 975 zł oraz wydatki gotówkowe 31,76 zł. W pkt 4 wezwał wierzyciela do zapłaty w terminie tygodnia od daty otrzymania postanowienia należnych kosztów egzekucji w łącznej kwocie 1006,76 zł. W pkt 5 postanowienia stwierdził, że na rzecz wierzyciela wyegzekwowano koszty procesu w kwocie 1407,54 z, koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 900 zł oraz zwrot zaliczki w kwocie 84,11 zł. W pkt 6 postanowienia stwierdzono, że w niniejszej sprawie zostały przyznane koszty zastępstwa pełnomocnika w kwocie 900 zł i wyegzekwowane w całości.

Pismem z dnia 14 listopada 2023 r. wierzyciel reprezentowany przez prokurenta i członka zarządu zwrócił się do tut. Sądu o wydanie odpisu postanowienia wydanego w sprawie XI Ns 165/22. Odpis Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 7 marca 2023 r. sygn. akt XI Ns 165/22 wraz ze stwierdzeniem jego prawomocności został doręczony wierzycielowi dnia 12 grudnia 2023 r.

Powyższych ustaleń faktycznych dokonano na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania egzekucyjnego Km 1549/17 oraz aktach postępowania o stwierdzenie nabycia spadku I Ns 165/22, a także przedłożonych do skargi na czynność komornika, którym dano wiarę, gdyż ich autentyczność oraz treść nie budziła wątpliwości.

Referendarz sądowy zważył, co następuje:

Skarga wierzyciela nie zasługiwała na uwzględnienie.

Podstawowym środkiem zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym jest skarga na czynności komornika, która zarazem stanowi środek nadzoru sądu nad komornikiem. Służy ona na wszelkie czynności komornika - rozstrzygające i faktyczne - oraz na zaniechanie dokonania przez niego czynności. Określając zaskarżoną czynność lub czynności, których dokonania komornik zaniechał, oraz formułując wniosek o zmianę, uchylenie lub dokonanie czynności, skarżący dokładnie określa swoje skierowane do sądu żądanie zweryfikowania wadliwej jego zdaniem czynności komornika. Sąd powinien rozpoznawać skargę w zakresie określonym przez skarżącego, lecz zarazem może wyjść poza granice zaskarżenia, do czego uprawnia go art. 759 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 767 § 1 k.p.c. na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dotyczy to także zaniechania przez komornika dokonania czynności. Skargę rozpoznaje sąd właściwy ze względu na siedzibę komornika.

W przedmiotowej sprawie sporną kwestię stanowi umorzenie postępowania egzekucyjnego z powodu beczynności wierzyciela w sytuacji gdy śmierć dłużnika miała miejsce w toku postępowania egzekucyjnego, co skutkowało zawieszeniem tego postępowania.

Postępowanie umarza się w całości lub części z urzędu jeżeli wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonego postępowania (art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 824 § 1¹ k.p.c. termin, o którym mowa w § 1 pkt 4, biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od dnia ustania przyczyny zawieszenia.

W przypadku śmierci dłużnika przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego postępowanie może być prowadzone jedynie w oparciu o tytuł wykonawczy, któremu nadano klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercom dłużnika. W razie śmierci wierzyciela lub dłużnika po wszczęciu egzekucji ustawa nie wymaga nadania klauzuli wykonalności na rzecz spadkobierców wierzyciela lub przeciwko spadkobiercom dłużnika. W takim wypadku zawieszone postępowanie egzekucyjne organ egzekucyjny podejmuje z udziałem spadkobierców, np. po wykazaniu tego przymiotu wskazanej

przez wierzyciela osoby prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia przez nią spadku po dłużniku.

W przedmiotowej sprawie dłużnik Renata Rem – Czosnyka zmarła po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, dlatego też komornik sądowy słusznie zastosował art. 819 k.p.c. i zawiesił postępowanie egzekucyjne. Przyczyna zawieszenia miała miejsce w dniu 8 kwietnia 2021 r. (data śmierci dłużnika). Utrata bytu przez osobę fizyczną, w czasie toczącego się postępowania egzekucyjnego, nie jest traktowana jako utrata zdolności sądowej, tak jak w postępowaniu rozpoznawczym, lecz jako śmierć strony, której skutki reguluje art. 819 k.p.c. (Wiśniewski Tadeusz (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Artykuły 730–1088).

Bezczynność wierzyciela w zakresie ustalenia spadkobierców dłużnika albo wystąpienia do sądu o ustanowienie dla nich kuratora, jeżeli nie są znani i nie ma kuratora spadku, w postępowaniach wszczętych do 8.09.2016 r. powoduje ich umorzenie z mocy samego prawa (art. 823, który w tych postępowaniach nadal znajduje zastosowanie), zaś w postępowaniach wszczętych po 8.09.2016 r. powoduje ich umorzenie z urzędu (art. 824 § 1 pkt 4) [Manowska Małgorzata (red.) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II, wyd. IV].

Wierzyciel należy do kręgu osób mających interes prawny w złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku i jako gestor postępowania egzekucyjnego winien dążyć do podjęcia zawieszonego postępowania. Pomimo podejmowanych czynności przez wierzyciela w celu ustalenia kręgu spadkobierców zmarłego dłużka były one nieefektywne. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej Renacie Rem-Czosnyka złożony przez wierzyciela dnia 8 października 2021 r. został odrzucony. O toczącym się postępowaniu w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku pod sygn. akt XI Ns 165/22 Sąd Rejonowy w Rzeszowie poinformował pełnomocnika wierzyciela pismem z dnia 13 września 2022 r. Po doręczeniu pełnomocnikowi wierzyciela odpisu Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 21 października 2022 r. sygn. akt XI Ns 165/22, w którym odmówiono dopuszczenia do udziału w sprawie wierzycielowi, pełnomocnik nie zwrócił się ani razu z zapytaniem o stan sprawy, bądź przedłożenie odpisu postanowienia kończącego w sprawie. Wniosek z dnia 22 grudnia 2022 r. o udzielnie

informacji o toczących się postępowaniach spadkowych złożony do sądu spadku, w sytuacji gdy pełnomocnik dysponuje już wiedzą o toczącym się postępowaniu sygn. akt XI Ns 165/22, należy uznać za zbędny. Pełnomocnik wierzyciela nie monitorował przebiegu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku. O wydanie postanowienia kończącego w sprawie wystąpił dopiero pismem z dnia 14 listopada 2023 r., tj. po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, z którego powziął informacje o uprawomocnieniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Niewątpliwie komornik sądowy miał podstawy do umorzenia postępowania egzekucyjnego Km 1549/17 z powodu beczynności wierzyciela w sytuacji gdy dysponował odpisem Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 7 marca 2023 r. sygn. akt XI Ns 165/22 w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłej Renacie Rem- Czosnyka, wraz ze stwierdzeniem jego prawomocności z dniem 15 marca 2023 r.

Termin 6 miesięczny biegnie dla wierzyciela w razie zawieszenia postępowania od dnia ustania przyczyny zawieszenia, co w przedmiotowej sprawie miało miejsce dnia 15 marca 2023 r. Od tej daty wierzyciel mógł żądać podjęcia postępowania egzekucyjnego Km 1549/17, czego nie zrobił, gdyż nie wystąpił do sądu spadku o wydanie odpisu postanowienia ze stwierdzeniem nabycia spadku po zmarłym dłużniku.

Bierna postawa wierzyciela, brak żądania podjęcia postępowania egzekucyjnego pomimo ustania przyczyny zawieszenia, skutkowało umorzeniem postępowania w oparciu o art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c.

Końcowo trzeba także wskazać, iż zasadnym było ustalenie przez komornika stosunkowej opłaty egzekucyjnej od wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania i nakazanie pobrania jej od wierzyciela w myśl art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych.

Zgodnie z w/w przepisem w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. W przedmiotowej sprawie doszło do omawianego przypadku, zatem komornik sądowy

słusznie zastosował art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych i obciążył wierzyciela opłatą stosunkową, a nie stałą w wysokości 150 zł.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Referendarza sądowego, skarga wierzyciela nie zasługiwała na uwzględnienie, przez co orzeczono jak w pkt I sentencji postanowienia.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., mając na względzie fakt, iż skarga wierzyciela nie została uwzględniona.

Na oryginale właściwe podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak

POUCZENIE

Od orzeczenia referendarza sądowego przysługuje skarga.

Skargę wnosi się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie I Wydział Cywilny Sekcja ds. Egzekucyjnych w terminie tygodniowym od dnia doręczenia orzeczenia referendarza sądowego.

Nadanie pisma na pocztę jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu.
